І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 201. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 21-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1961 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 201. VOL. LXVIII.

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ ПРО ПОТРЕБУ ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ

ГОДЖЕС ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ДОБРІ ПРИБУТКИ ПОТРІБНІ ДЛЯ РОСТУ ЕКОНОМІКИ

Шикаґо. — Секретар торгівлі Лютер Г. Годжес, промовляючи на річних зборах стейтової Іллинойської Торговельної Палати, заявив, що треба б зменшити прибуткові податки від корпорацій і окремих осіб, щоб підтримати розвиток економіки. На думку секретаря торгівлі підприємці і промисловці потребують бути певні в тому, що вкладені капітали дадуть більші прибутки, які вможливлять модернізувати фабрики, видавати гроші на досліди і на те, щоб можна було рискувати новими підприємствами і вдома і з а кордоном. Ця промова секретаря торгівлі сталася 8 днів після того, як президент Кеннеді заявив був на пресовій конференції в столиці, що зникла давніша надія на те, щоб можна було зменшити прибуткові податки. 3,000 присутніх іллинойських бизнесменів щиро вітали секретаря торгівлі, який вже давніше впевняв представників промислу і торгівлі, що не можна його вважати за ворога бизнесу і бизнесменів. Те саме відноситься і до цілого уряду президента Кеннеді. Сам Годжес був віце - президентом фірми Маршалл Філд енд Ко з Північній Каролайні, поки став губернатором того стейту, і тому він сказав присутнім: „Я, як бизнесмен, не люблю, коли уряд вмішується до діяльности підприємців. Але я гадаю, що всі ми повинні признати, що така скомплікована під промисловим оглядом суспільність, як в цій країні, а більшість із нас це самолюбні людські істоти, — мусить мати деяку контролю при встановлюванні стандартів". Але він підкреслив, що „і президент Кеннеді і він сам добре знають, що „ми не можемо мати могутню країну і успішну економіку, коли не буде добрих і успішних підприємців". У виголошеній промові Годжес не говорив про потребу зменшити податки, але зробив він це тільки тому, що спішився до Акрону в Огайо. На летовищі він заявив журналістам, що підтримує всю свою промову, згідно з написаним текстом. Він сказав, що і президент Кеннеді всіми способами підтримує розвиток економіки і плянував на цю ціль окремі податкові кредити. Промисл потребує мати більші прибутки щоб можна здійснювати поширювання і поліпшування фабрик і машин. Коли підприємці матимуть більші прибутки від вкладених капіталів, тоді вони радніше робитимуть нові інвестиції. Годжес заповів, що уряд плянує загальну реформу податкової системи в найближчому році.

Президент Ліберії Тубман в Білому Домі

На фото: президент Кеннеді вітає президента Ліберії Вілліама В. С. Тубмана (з правого боку). Посередині шеф протоколу Анґлер Бідл Дюк.

Вашинґтон. — Президент Ліберії Вілліям В. С. Тубман прибув 19-го жовтня на Крайове Летовище у Вашинґтоні, де його привітав президент Кеннеді. З летовища обидва президенти відлетіли до Білого Дому. Увечері президент Тубман був гостем на державному обіді в державного секретаря Діна Раска. 20-го жовтня ліберійський президент конферуватиме з президентом Кеннеді і виголосить промову в Крайовому Пресовому Клюбі. Президент Тубман висловився проти того, що Хрущов плянує випробувати велику 50-меґатонову атомову бомбу. Хрущов давніше заявляв, що перший не почне випробовувати атомові бомби.

Особисті прибутки американців у вересні становили $450 більйонів

Вашинґтон. — Департамент торгівлі стверджує, що особисті прибутки американців в місяці вересні ц. р. виносили $420,200,000,000, на $800 мільйонів більше, як в серпні ц. р. Збільшення особистих прибутків настало тому, що почав діяти закон про збільшення мінімальної заробітньої платні, і тому, що деякі робітники, що були безробітними, почали працювати. Це збільшення особистих прибутків було б ще більше, коли б не було страйків в деяких промислах: автомобільному, текстильному і убраневому. Страйки зменшили прибутки на $40 мільйонів. Прибутки в річному відношенні обраховується тим способом, що прибутки з одного місяця множиться через 12.

Президент відвідає Аркенсо, Оклагому, Вашинґтон і Арізону

Вашинґтон. — Асистент пресового секретаря в Білому Домі Андрю Т. Гетчер повідомив, що президент Кеннеді 29 жовтня виїде з Вашинґтону до стейтів Аркенсо і Оклагоми, і вернеться до столиці найближчого дня. Президент має відкрити частину вибудованої автостради, 21.2 милі завдовшки т. зв. Овачіта Нешенел Форест Ровд, що коштувала $1,664,829. Це має бути частиною автостради ЗДА ч. 59, яка йде від канадійської границі до мехіканського кордону і в Тексасі приєднується до Міжамериканської Автостради. Давніше з Білого Дому повідомляли, що 16-го листопада Президент буде в Сієтлі, Вашинґтон, а 17-го в Фініксі, Арізона.

Р. Джей Гюз, демократичний кандидат на губернатора Ню Джерзі, відвідав УНС і „Свободу"

Джерзі Сіті. — Минулого четверга, 19-го жовтня, демократичний кандидат на губернатора стейту Ню Джерзі Ричард Джей Гюз відвідав головну канцелярію Українського Народну Союзу і приміщення видавництва „Свобода" при 81-83 Гренд Стріт, живо інтересуючись працівниками і працею в цій українській установі. Р. Гюз відвідав УНС і „Свободу" в товаристві відомого українського громадянина - діяча адв. Марсела Ваґнера, що є податковим комішенером Гудсонського повіту, та ряду інших демократичних лідерів. В розмові з гол. предсідником УНС п. Йосипом Лисогором, гол. секретарем д-ром Я. Падохом та редакторами п. Гюз виказав загальну поінформованість про українську етнічну групу в стейті, підкреслюючи важливість її вкладу в загальний розвиток стейту і країни.

ЗДА підтримують Вільний Китай і противляться прийняттю Пейпінґу до ОН

Об'єднані Нації. — З'єднені Держави стоять далі на становищі, що єдиним правильним репрезентантом китайського народу є Вільний Китай з теперішнім осідком на Тайвані (Формозі) і рішучо противляться прийняттю комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй. В цій справі президент Кеннеді мав приготовану заяву, якщо б його в цій справі запитали на його останній пресовій конференції. Коли ж ніхто з журналістів цієї справи не заторкнув, то й він її промовчав. Але в минулий четвер, у зв'язку з нарадами в ОН, журналісти заінтерпелювали в цій справі пресового секретаря Президента П'єра Салінґера і той передав тоді журналістам оту приготовану кілька днів тому заяву Президента. Водночас повідомляють, що Вільний Китай рішив не противитися в Раді Безпеки прийняттю до Об'єднаних Націй Зовнішньої Монголії, щоб таким чином вможливити прийняття також Мавританії, бо Совєти пов'язали ці дві справи. Засідання Ради Безпеки в цій справі скликано на середу найближчого тижня.

В Торонті померла українська письменниця Меланія Кравців

Торонто. — Дня 7 жовтня ц. р. померла тут на 64-му році життя Меланія Кравців, відома українська письменниця і громадська діячка. Народжена дня 31-го січня 1897 року в Ракові Долинського повіту в Західній Україні в родині о. Савина Теодоровича, закінчила учительську семінарію в Стрию. Як дружина відомого українського діяча і в'язня польського концентраційного табору в Березі Картузькій інж. Михайла Кравцева, брала активну участь в громадському і культурному житті Стрийщини і потім на еміґрації. Належала до Української Військової Організації і згодом до Організації Українських Націоналістів. В Канаді була основником і першим головою Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України. Покійна була авторкою роману „Дорога", виданого 1956 року, і збірки новель та оповідань „Калейдоскоп", опублікованої в Торонті 1960 року.

Поштовий департамент проти неморальної літератури

Вашинґтон. — Головний поштмайстер Едвард Дей повідомив, що веде завзяту боротьбу проти непристойної і неморальної літератури, яку злочинні видавці і книгарі стараються за допомогою пошти поширювати між різними особами. Дей сказав, що в третій чверті цього року вдалося заарештувати за порушення поштового закону в цій справі 98 осіб, на 21 відсоток більше, як в тому самому часі минулого року. З цього засуджено 69 осіб, на 16.9 відсотка більше, як в 1960-му році. В цьому році заарештовано в перших трьох кварталах 100 осіб за різні обмани на пошті, на один відсоток менше, як в минулому році в тому самому часі.

„Тигролови" Івана Багряного виходять в перекладі на німецьку мову

Мюнхен. — Відомий роман Івана Багряного „Тигролови", що мав уже кілька видань українською мовою, і який останніми роками вийшов у перекладах на англійську та голляндську мови, появляється тепер теж і в перекладі на німецьку мову. Видає цей переклад „Тигроловів" німецько - австрійське видавництво Стирія, що має свої відділи в Грацу, Відні і Кельні, книжкою на 255 сторінок під назвою „Закон тайги" — „Дас ґезец дер Тайґа". В каталогах Видавництва подані докладні дані про Івана Багряного як українського письменника, і про його життьовий шлях та творчість. Книжка рекомендована видавництвом для молоді від 16-и років і для народних, і парохіяльних бібліотек та випозичалень книжок. Це вже другий успіх І. Багряного в цьому році, бо недавно появився у перекладі на французьку мову і зустрівся з прихильною оцінкою французької критики теж і роман його „Сад Гетсиманський".

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ П'ЯТА ЖІНОЧА ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВКА

Ню Йорк. — 14-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку влаштовує п'яту Жіночу Мистецьку Образотворчу Виставку, в якій бере участь поважне число жінок мистців з усього вільного світу. Виставка буде відкрита в неділю дня 22 жовтня і триватиме до дня 5 листопада ц. р. Відкриття виставки в кімнаті ч. 31 Українського Народного Дому при 142 Другій Евню в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді**, приймаючи вірчі грамоти нового бразилійського амбасадора Роберта Кампоса, хвалив Бразилію, що вона, згідно з своєю традицією, переводить політичні зміни в себе без терору і насилля. Президент мав на думці недавно резиґнацію президента Квадроса, який виїхав за кордон, коли побачив, що не має більшости народу за собою.

● **В столиці Домініканської Республіки** Сіюдад Трухільйо відбулися 18-го жовтня студентські демонстрації, в яких поліція пішла між демонстрантів і важко їх побила. Коло 20 осіб заарештовано, 4 студенти були поранені.

● **Директор Корпусу Миру** Шрайвер заявив, що працю добровольців Корпусу Миру в Ніґерії не буде припинятися внаслідок цього, що одна студентка Марджорі Майкел мала в листі до товаришки в ЗДА непохвально писати про умови життя в Ніґерії.

● **У двох еквадорських містах** були протиурядові демонстрації, і армія мусіла дбати про порядок в містах Куенса і Ґаяквіл. Демонстрантів розганяла поліція шаблями і сльозним газом. В Куенсі билися між собою дві протиурядові фракції. Армійські з'єднання розґаняли противників.

Чу Ен-лай противиться Хрущову в справі Альбанії

Москва. — Комуно - китайський прем'єр Чу Ен-лай виголосив у третьому дні московського конґресу компартії СССР промову, — формально привіт від делеґації комуно-китайського уряду і партії, — при чому виразно виступив проти виключення Альбанії з отих нарад, як також піддав під сумнів твердження Хрущова про мирне співіснування, як єдиний шлях до осягнення цілей комунізму. Чу Ен-лай заявив, що комуністичний Китай „є приятелем всіх країн соціялістичного табору від Північної Кореї до Німецької демократичної республіки і від В'єтнаму да Альбанії". Він покликався на заяву 81 комуністичних партій з мин. листопада, яка поручала „оминати всякі дії, які підривають єдність комуністичного світу". Водночас Чу Ен-лай відчитав листа від Мао Тсе-тунґа, в якому кажеться, що совєтсько - китайська приязнь є „вічна і непохитна".

Комуно-китайська пресова аґенція оприлюднила текст промови пані Янґ Юн-ю, комуно - китайської делеґатки на 5-ий жіночий конґрес в Тірані, столиці Альбанії, де вона прославляла китайсько-альбанську приязнь. „Китайська - комуністка - заявила: „Приязнь між китайським і альбанським народами базується на принципах марксизму - ленінізму та пролетарського інтернаціоналізму і вона незламна та ніяка сила її не знівечить". Всю ту промову комунокитайський пропаґандивний апарат розтрубів вже після того, як Хрущов проголосив у Москві виключення Альбанії з „комуністичної спільноти" та таврував її за зламання принципів марксизму-ленінізму. Комуно - китайська преса взагалі подала короткий зміст промови Хрущова та звіт з московського збіговища на 12 годин пізніше як Пейпінґ дістав звідомлення, і загально вважають, що в міжчасі комуно - китайські головачі надумувались, що подати, а що скреслити. Загально вважають, що хоч назверх буде зберігатись „досмертна приязнь" між Москвою і Пейпінґом з уваги на спільні цілі завоювання світу і з уваги на те, що Пейпінг потребує Москву в теперішній своїй господарській скруті, проте Мао Тсе-тунґ, який не любить Хрущова, не примириться з повтореною у Москві хрущовською тезою про завойовування світу шляхом „мирного співіснування" та що він не виречеться свого малого лакея — альбанського диктатора Енвера Гокси.

Подгорний таврує Каґановіча за його репресії в Україні

Москва. — Микола Подгорний, перший секретар ЦК компартії УССР, у своїй промові в третьому дні партійного комуністичного з'їзду в Москві в минулий четвер гостро натаврував Лазара Каґановіча, який був партійним диктатором в Україні від 1925 до 1928 і від 1946 до 1947 рр. Подгорний назвав Каґановіча „деґенератом, який віддавна не має в собі нічого з комунізму". Подгорний поручав, щоб позбавити Каґановіча членства в комуністичній партії, заявивши: „Вважаємо що поведення Каґановіча було незгідне з титулом члена комуністичної партії". Газети пригадують, при цій нагоді, що коли Хрущов прогнав Каґановіча разом з іншими членами „протипартійної групи" в 1957 році, то зробив його директором якоїсь фабрики Каґановіч має тепер 68 років і живе в Москві на старечій пенсії.

Ген. Тейлор нараджується над загрозою комунізму в Південному В'єтнамі

Сайґон. — Генерал Максвелл Тейлор, висланий до Південної Азії з 11-членним гуртом прибічників, фахівців різних ділянок, як довірений президента Кеннеді для простудіювання тамошньої теперішньої ситуації, прибув до столиці Південного В'єтнаму після того, як він довго нараджувався з адміралом Гаррі Фелтом у Гонолюлю, головним командантом збройних сил на Тихому океані. У Сайґоні ген. Тейлор нараджується з президентом Нґо Дінг Діємом, при чому обидва послугувались французькою мовою, — та з американським амбасадором у Південному В'єтнамі Фредеріком Нолтеном, керівниками тамошньої американської військової і економічної місії й різними керівними військовими і цивільними в'єтнамцями. Ситуація у Південному В'єтнамі загострилась не тільки внаслідку посилених дій комуністичних партизанів і терористів, але й великої катастрофи повені. Від тієї катастрофи потерпіло кругло один мільйон осіб, втративши доми, ввесь дорібок та ставши перед катастрофою голоду з уваги на пропащий врожай рижу. През. Нґо Дінг Дієм проголосив винятковий стан в цілій країні. Ген. Тейлор сумнівається, чи ЗДА вишлють туди своє військо проти комуністичних партизанів. Річ іде про прослідження причин, чому 160 000-на армія Південного В'єтнаму не може справитись з партизанами і чому зброя, яку ЗДА постачають Південному В'єтнамові часто дістається в руки комуністичних партизанів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ НАУКОВЕЦЬ ОДЕРЖАВ НАГОРОДУ НОБЕЛЯ

Стокгольм. — Шведська Академія Наук признала нагороду Нобеля на 1961 рік за працю в ділянці медицини дослідникові Гарвардського університету д-рові Джорджові фон Бекеші, спеціялістові в дослідах над людським слухом, зокрема над питанням наскільки людське вухо досконаліше за телефонічну систему. Д-р Джордж фон Бекеші, народжений на Мадярщині і прибув до ЗДА 30 років тому з Будапешту. Тепер має він 62 роки.

В Самборі помер о. Константин Полянський, парох Чертежа на Лемківщині

Дня 22 вересня ц. р. помер в Самборі в Зах. Україні на 87-ому році життя о. канонік Константин Полянський, широковідомий як церковний і громадський діяч в Сяніччині на Лемківщині. Вcч. о. Константин Полянський, кол. парох села Чертежа коло Сянока, був у 1914 році арештований і вивезений до Талергофу до Австрії. В 1946 році його примусово переселено в Західню Україну, де він оселився в Самборі. В 1947 р. совєти депортували його до концентраційного табору в Сибірі, разом з родиною, звідки вернувся 1958 р. до Самбора, де проживав з родиною аж до останнього дня. Похоронено його в Самборі при участі тисячів людей, які віддали останній поклін своєму улюбленому пастиреві. Прощали Покійного теж і переселенці з Лемківщини.

● **У Вірменії** в межах СССР 10 вересня якісь два „хуліґани" пробували, погрожуючи пілотові ножем, заволодіти малим військовим літаком. Пілот, 27-річний Едік Бахшінян, раптово приземлився, при чому літак розбився, один напасник згинув, а другого схоплено. Цю фантастичну історію оповідає „Комсомольська Правда", прославляючи пілота, як „героя".

АМЕРИКА ВИМАГАЄ НЕГАЙНОГО ДОГОВОРУ ПРО ПРИПИНЕННЯ АТОМОВИХ ДОСЛІДІВ

Об'єднані Нації. — На Спеціяльній Політичній комісії Об'єднаних Націй, яка складається з усіх 101 членів цієї організації, Адлей Стівенсон заявив, в минулий четвер 19 жовтня ц. р., що ЗДА готові „завтра" приступити до переговорів про складення міжнародного договору про припинення ядрових експериментів під ефективною міжнародною контролею. Однак водночас заявив, що коли Совєти, закінчивши серію теперішніх своїх дослідів, підтримуватимуть індійський внесок на проголошення нової мораторії на ядрові досліди без ніякої контролі, то ЗДА, попавшись вже раз у таку пастку, не дадуть себе піймати у неї вдруге. Водночас Стівенсон заявив, що внаслідку совєтського одностороннього відновлення ядрових вибухів, ЗДА „задля самооборони" застерігають собі переведення приготувань до власної серії таких вибухів однаково в атмосфері, як під землею. Стівенсон натаврував совєтських замір розірвати ядрову енергію силою 50 меґатонів, звернувши увагу, що воно „не має ніякого військового значення". „З'єднені Держави — заявив він — не є заінтересовані ані в застрашуванні, ані в у великих вибухах". За найпершими коментарями, заява Стівенсона про приготування Америки до атмосферичних вибухів відповідає щораз сильнішому натискові збоку військових кіл, які звертають увагу на упосліджену позицію, в якій опинилась американська військова технологія у зв'язку з новими совєтськими ядровими спробами. ЗДА — твердить преса — розпічне в перших днях листопада — атмосферичні ядрові спроби на своїх експериментальних полях в Неваді, бо приготування на острові Еніветок на Тихому океані триватимуть до найближчої весни. Совєтський представник Сємьон Царапкін, який був головним представником СССР на Женевській атомовій конференції, яка тривала від 31 жовтня 1958 до 31 серпня 1961 і була спершу саботована та потім односторонньо зірвана Совєтами, виправдував совєтські нові ядрові спроби нібито американськими воєнними приготуваннями у зв'язку з совєтським заміром підписати мировий договір з Східньою Німеччиною. Царапкін знову повторив совєтську пісоньку про конечність „негайного" договору про „генеральне і тотальне" міжнародне роззброєння, включно із знищенням всіх запасів ядрової зброї, а тоді, мовляв, не треба буде вже переводити будь-які нові ядрові спроби. — Дебати на Політичній комісії ОН почались над справою ядрових експериментів всупереч становищу Совєтів. Попереднього дня Спеціяльна Політична комісія рішила 83 голосами проти 10 при 4-ох, що стримались, поставити цю справу як внесок Індії, на перше місце денного порядку. Водночас рішено 54 голосами проти 13 при 31, що стримались, дебатувати над американським внеском про відновлення переговорів про підписання договору про припинення ядрових ексериментів. Внесок Індії, що-правду, каже про негайне припинення ядрових експериментів, не згадуючи нічого ані про міжнародну контролю, ані про те, що коли СССР перевів вже понад 20 таких вибухів, то йому легше їх тепер припинити, ані ж Америці й Англії, які залишились позаду. Американська делеґація поширила між членами ОН брошуру, видану державним департаментом, з історією всіх совєтських митарств у цій справі впродовж згаданої вище близько трирічної безплідної Женевської конференції.

З Парижу депортовано 1,500 альжирських арабів до Альжиру

Париж. — У вівторок і в середу відбулись в Парижі і в інших містах Франції демонстрації альжирських арабів, в яких взяло участь кругло 30.000 осіб, за офіційним ствердженням міністра Люї Терренуара. Він заявив, що було вбитих два мусульмани і один француз та 136 арабів ранених, але за неофіційними підрахунками було 20 вбитих і сотні ранених. 13 поліціянтів було ранених і цю цифру вважають надзвичайно скромною з уваги на факт, що в численних пунктах Парижу маси арабських демонстрантів переломлювали ряди поліції та роззброювали. Ці демонстрації відбулись на знак протесту проти поліційної години для арабів у Парижі. Коли 7.000 поліціянтів виявились замалою силою для заведення спокою — викликано до Парижу 1.000 членів військової поліції. Арештовано 11.538 осіб — найбільше число, яке опинилось у в'язниці в будь - яких французьких демонстраціях в післявоєнних роках. Тому, що всі паризькі в'язниці були переповнені, то уряд зареквірував для цієї цілі на передмістях Парижу спортовий стадіон і спортовий палац. На надзвичайному засіданні уряду міністер внутрішніх справ Рожер Фрей складав звідомлення про цю справу, після чого уряд рішив виселити з Парижу півтори тисячі альжирських арабів і перетранспортувати їх впродовж найближчих 48 годин до місцевостей їхнього народження в Альжирі. Революційний уряд альжирсько-арабських націоналістів з осідком в Тунісі признався офіційним комунікатом, що ті демонстрації відбулись з його наказу й були керовані підпільною організацією альжирських арабів у Франції.

У СВІТІ

● **Три індійські партії** створили виборчий блок, щоб недопустити до вибору до парляменту теперішнього міністра оборони, Крішни Менона, делеґата до Об'єднаних Націй і палкого оборонця справи Комуністичного Китаю на терені ОН. Крішна Менон обурив проти себе багатьох своїх патріотичних земляків своїм комунофільством. Проти кандидатури Крішни Менона поставлено кандидатуру одного з індійських політичних ветеранів, Ахарію Кріпаляні.

● **Джавагарлал Нерv**, прем'єр Індії, відлетить з Ню Делі джетом 4 листопада і ще того самого дня нараджуватиметься в Лондоні з англійським прем'єром Мекмілленом. Наступного дня, 5 листопада, прилетить до Вашинґтону і буде в Америці до 14 листопада, після чого полетить ще до Мехіка. Він відлетить через Ню Йорк до Індії 17 листопада ц. р. Неру, що матиме саме під час свого перебування в ЗДА 72 роки, користується в міжнародному світі великою особистою повагою і є ніби лідером „невтральних".

● **Австралійський прем'єр** Роберт Мензіс висловив публічну похвалу для представника Австралії в Об'єднаних Націях, який взяв в оборону південно - африканського міністра, проти якого страшенно обурились всі африканські делеґати ніби за їх образу: південно - африканський міністер боронив було - расистську політику. Австралійський делеґат також не погоджувався з становищем свого південно - африканського колеґи, але боронив його принципове право свободи слова на трибуні ОН.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Віра в чесність ворога

Коли 31-го жовтня 1958-го року З'єдинені Держави, Англія і Совєтський Союз розпочали в Женеві переговори про припинення всяких дальших ядрових експериментів, кожна з тих країн погодилась не переводити покищо ніяких таких дослідів. Це добровільне рішення зобов'язувало Америку спершу на один рік. Коли Женевська конференція затягалась і большевицька тактика саботування нарад ставала щораз яснішою, виринули сумніви, чи можна вірити большевикам на слово і наражатись на те, що в той час, як ЗДА й Англія чесно дотримуватимуть накладеної на себе заборони переводити досліди, большевики потайки переводимуть їх, не зв'язані ніякою міжнародною контролею. І тому президент Айзенгавер проголосив 29-го грудня 1959-го року заяву, що добровільна мораторія в справі атомових дослідів зобов'язує Америку лише до кінця року. А втім, і протягом 1960-го року ні ЗДА, ні Англія не тільки не перевели жадного ядрового експерименту, але й не підготовлялись до них, всупереч пересторогам та вимогам Пентаґону і державної Комісії атомової енерґії.

Але публічна опінія вільного світу була проти відновлення штучних ядрових вибухів, і керівні чинники в Англії й Америці „проти надії сподівались", що може таки вдасться дійти в Женеві до згоди і підписати тридержавний договір про припинення ядрових експериментів під міжнародною контролею на необмежений час, з тим, що такий договір набрав би через відповідну ратифікацію Об'єднаними Націями характеру зобов'язуючої міжнародної конвенції. Захід наївно вірив у добру волю Москви, вірив у чесність совєтського контрагента за конференційним столом.

31-го серпня ц. р. СССР проголосив відновлення ядрових вибухів, і вже наступного дня розпочав їх серію, яка дотепер нараховує понад 20 таких експериментів. Як відомо, в минулий вівторок Хрущов заповів, що ті експерименти будуть продовжуватися до кінця цього місяця й закінчаться експльозією 50-мегатонової бомби. Ясно навіть кожному ляїкові, що такі експерименти мусять бути попереджені довгою підготовою, значить, тоді, коли західні держави вірили в „добру волю" і „чесність" Москви, вона потайки підготовляла ядрові вибухи. Як на глум, „нетральна" Індія зголошує тепер в Об'єднаних Націях проєкт нової ядрової мораторії, без ніякої міжнародної контролі, після того, як СССР перевів уже цілу серію експериментів, а ЗДА й Англія, не приготовившись до них, опинилися позаду у випробуванні можливостей удосконалених родів атомової зброї.

Мститься наївність Заходу, який все ще дивиться на московських большевиків крізь призму західніх понять про чесність і пристойність у міжнародних взаєминах. Через цю наївність Захід програв політично другу світову війну, через цю наївність програє холодну війну, з цій наївності дає Москві далі вільну змогу для її пропаґанди на західньому терені, маючи замкнений доступ за залізну завісу. Ця західня делікатність і наївність є головним джерелом бундючности Хрущова та його віри, що йому вдасться „угробити" вільний світ.

Внутрішня боротьба в Кремлі

Населення Совєтського Союзу, відрізане залізною завісою не тільки від того, що діється в країнах поза СССР, але й від справ та подій, що відбуваються на терені самого Союзу, має нову сенсацію. З 6-годинної промови Нікіти Хрущова, виголошеної в перший день з'їзду КПСС, воно довідалося, що до засудженої в червні 1957-го року і неславлюваної потім при різних нагодах Хрущовим „антипартійної групи", в склад якої входили Маленков, Каґанович і Молотов, також належав і підтримував її „мерзенні", „фракційні та розкольницькі" дії широко популярний маршал, голова президії Верховного Совєту СССР, тобто „президент" Совєтського Союзу до травня 1960-го року, Клим Єфремович Ворошилов, — той самий, що його Хрущов, нагороджуючи шостим з черги орденом Леніна, обіймав і вицїловував в приявності всіх членів Верховного Совєту ще в тому травні 1960-го року.

З реляцій Хрущова про злочинну діяльність цієї „антипартійної групи" довідувалися совєтські громадяни поволі, малими дозами. На пленумі ЦК КПСС у червні 1957-го року виявлено й засуджено тільки трьох — Маленкова, Каґановіча і Молотова. На наступному пленумі, в грудні 1958-го року, до антипартійної групи зараховано, крім Шепілова, ще й донедавнього прем'єра Ніколая Булґаніна. На 21-му з'їзді КПСС в січні 1959-го року примушено каятись не тільки Булґаніна за його причетність до „мерзенної антипартійної групи", а й членів ЦК КПСС Міхаїла Первухіна та Максима Сабурова. Тепер на чергу прийшов — чи не задля відзначення його 80-річчя —, Ворошилов, донедавна найвища у військовій і державній ієрархії особа, про причетність якого до „антипартійної групи" було відомо на Заході вже в березні 1959-го року, з інформацій одержаних із східньо-европейських комуністичних кіл.

Другою сенсацією в промові Хрущова було ствердження ним критичного для нього особисто стану в Президії ЦК КПСС перед червнем 1957-го року, коли антипартійна група творила в цій президії більшість — сім осіб проти чотирьох — Мікояна, Суслова і Кириченка на чолі з Хрущовим. Становище Хрущова в ЦК КПСС, як першого секретаря, висіло тоді на волоску, і врятувала його тільки спритність, зокрема те, що в той день, як мало відбутися засідання Президії з метою усунення Хрущова, він встиг скликати пленум ЦК КПСС і добитися на ньому засудження і виключення з Президії Маленкова, Каґановіча та Молотова. Справжню силу „антипартійної групи" Хрущов боявся тоді виявити вповні і в офіційних повідомленнях про цей пленум не тільки промовчано ролю Булґаніна, Ворошилова та інших, але й обрано їх знову ж, не зважаючи на їхню „злочинну діяльність", до Президії, залишаючи тимчасово Булґаніна на становищі прем'єра СССР, а Ворошилова на пості „президента".

Зараховуючи тепер до антипартійної групи вже й Ворошилова, Хрущов не минув нагоди, щоб не натаврувати ще раз цілої антипартійної групи за її нібито спротив „засуджуванню культу особи, розвиткові внутріпартійної демократії, виправленню зловживання влади і розкриттю винних в репресіях за режиму Сталіна. Що більше, Хрущов не вагався засудити їх усіх, що й вони несуть „особисту відповідальність за массові репресії проти членів партії, уряду, комсомолу і проводу збройних сил в період культу особи" Сталіна. При цьому Хрущов виступив ще раз із засудженням „авантюризму" маршала Ґеорґія Жукова, що нібито противився партійній контролі в армії.

Обвинувачення Хрущова обраховані на те, щоб скинути відповідальність за злочини Сталіна також на членів згадуваної групи і знищити їх морально в очах партії і населення. Але, з другого боку, приявність засуджуваного Хрущовим Клима Ворошилова в складі почесної президії 22-го з'їзду КПСС і участь в цьому з'їзді делеґованих партійними організаціями Булґаніна і Кириченка свідчать про те, що опозиція проти Хрущова існує і діє, не зважаючи на всі чистки і заходи. Зліквідувати їх, усунувши цілком від впливу в партії і від участи в державному житті, Хрущов не може, щоб не викликати відкритого спротиву членства компартії, в якій прихильників антипартійної групи, мабуть, більше, як це могло б здаватися. Тому внутрішня й зовнішня політика Хрущова може бути виявом не тільки його сили, але й слабости, десператським намаганням затриматися за всяку ціну при владі.

Б. Галайчук

ТАЄМНИЧА ІСТОРІЯ З ТАЄМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Буенос Айрес. — 70-річний Вітеліо де ля Торре, кубинський генеральний консул в Б. Айресі, виконував тимчасово функції амбасадора або, інакше кажучи, був „шарж д'аффер ад інтерім". Одного гарного дня він „вибрав свободу" і зголосився до Кубинського Революційного Демократичного Фронту в Маямі з грубою текою таємних листів міністерства закордон. справ, викрадених з архіву кубинської амбасади. Документи наглядно стверджували, що амбасада мала доручення вести розвідку, підривну роботу, впливати на внутрішню арґентинську політику і навіть підготовити переворот. Вийшла першорядна сенсація. Виглядало, що кубинський „повпред" уже пакує манатки щоб у слушний момент покинути арґентинську територію.

Вістку про викрадення документів з кубинської амбасади в Буенос Айресі оголошено під час відвідин президента Фрондізі в ЗДА. В арґентинській делеґації при ОН роблено іронічні натяки на цей „дивний збіг обставин". Одночасно д-р Діяз Сільвейра, представник Кубинського Демократичного Фронту опублікував фотокопії викрадених документів і заявив, що оригінали будуть передані арґентинському урядові.

Час минав, але обіцянки не здійснювано. З кубинських екзильних кол почали кружляти поголоски, мовляв, документи вже передано арґентинському урядові, але цей останній заперечив. Часописи заповнювалися суперечними вістками, коментарями, здогадами. Нарешті 10-го жовтня арґентинський міністер покликав кубинського екзильного представника Еспіносу Брава і заявив йому, що проволоку у видачі оригіналів трактує як „прикре легковаження свого уряду" і „осуджує дуже суворо" поведінку Кубинського Революційного Демократичного Фронту. Еспіноса Браво відповів, що не знає, як пояснити ту проволоку — і вислав до екзильного центру в Маямі демісію, „з огляду на прикре положення, в яке його поставлено"

Щойно на другий день після цієї неприємної розмови, 11-го жовтня наспіли очікувані документи. Але привіз їх не Діяз Сільвейра, який чомусь в останній хвилині зрезиґнував з подорожі до Буенос Айресу, а спеціяльна арґентинська місія з двох високих морських старшин і одного армійського. О год. 18.22 ввійшли до міністерства згадані три старшини з таємничою течкою. Брама за ними замкнулася і журналісти розійшлися, нетерпеливо чекаючи на висновок експертів, що зразу взялися обслідувати документи.

На другий день, 12-го жовтня появився комунікат міністерства закордонних справ — і народ остовпів із здивування: виявилося, що з 33-ох присланих оригінальних документів лише один — до речі, досить компромітуючий для кубинського уряду — відповідає одній з присланих давніше фотокопій; решта оригінальних документів, як виходило б, має зміст не політичний, а адміністративний, рутинарний.

12-го жовтня було національне свято, роковини відкриття Америки, часописів не продавали, і хіба з радіо можна було почути цю сенсаційну вістку та перші коментарі. Невже документи викрадено з маямських архівів — і екзильні кубинці дали лише те, що мали під рукою? Може підмінено документи під час перевозу, в літаку або на летовищі. Нічого подібного. Речник Кубинського Революційного Демократичного Фронту, Ботіфоль, заявив, що видані Арґентині 33 документи таки справді не ті, з яких зроблено фотокопії. Оригінали цих останніх спочивають в екзильних архівах і можуть бути розглянені — але на місці, в Маямі, міжнародною комісією експертів, компетентність яких стоїть понад всяким сумнівом.

Все це добре, Революційний Фронт єдиний має право розпоряджати документами і може мати обґрунтовану причину, щоб не видавати їх арґентинському урядові. Але пощо тоді обіцяв передати їх? І чому тепер передав оригінали, які не мають нічого спільного з пересланими копіями? Ні Ботіфоль, ні інший речник Фронту не відповів на це питання, залишаючи необмежене поле для здогадів.

Коли ця стаття появиться друком, можливо, що таємниця вже буде вияснена, але покищо кореспондент мусить, „з журналістичного обов'язку", брати в рахубу різні гіпотези. Може таки справді документи викрадено, але тепер запевнено той факт, який підірвав би довір'я до Фронту. Може екзильні провідники надто поспішно погодилися на видачу документів — і щойно згодом прийшли до висновку, що небезпечно віддавати таку цінну документацію (яка торкається безпосередньо Арґентини, але посередньо всього континенту, як доказ „експорту революції") урядові, що останнім часом надто запопадливо „боронить засади невтручання та національного самовизначення". Якщо так, тоді така спізнена рефлексія жалюгідна, бо гаванська радіовисильня вже почала експлуатувати її; тим більше, що прокастрівська пропаґанда, дуже нагальна й самопевна, не проґавить нагоди.

Годі також виключати можливість, що Фронт став жертвою провокації: легкодушно прийняв за добру монету підсунені спритно документи — і запізно зорієнтувався, що вони фальшиві. На перший погляд, зміст більшости скопійованих документів робить враження вірогідного, але лист Олівера Санчеса, виконуючого обов'язки міністра закордонних справ, з 16-го квітня цього року насуває деякі сумніви. Дивно, що інструкції про ведення військової розвідки такі мрячні й загальні — що обіймають цілість інформацій про арґентинські збройні сили, без ніякої ієрархії її завдань під кутом ваги чи пильности. Дивно, що інструкції в настільки спеціяльній матерії видає не фахівець, військовий старшина, а міністер закордонних справ. І дивно, що цей останній власноручно підписує компромітуючий документ. Зокрема, маючи на увазі, що арґентинська поліція вже раз переловила була кубинську дипломатичну валізу, і що безліч кубинських дипломатів „вибирає свободу"; що, тим самим, настільки компромітуючий документ висить, мов Дамоклів меч, над кубинським совнаркомом не лише під час пересилки, але й після того, як він пішов до архіву. Така аматорщина була можлива, поки бородаті молоді люди сиділи в лісі, але не тепер, коли у них „хватає" совєтських техніків.

Як би воно не було, тимчасовий балянс цієї історії некорисний. Деякі праві щоденники, які щораз гостріше насідають на Фрондізі за його „невтручання та самовизначення", використали справу документів для посиленої атаки: закидали урядові, що він прийняв документи з безосновним недовір'ям що не займає до них становища, що грає на проволоку, щоб оминути зірвання дипломатичних взаємин з Кубою, і т. д. Перед у цій атаці вела „Ля Пренса", яка має найбільший престиж серед тутешніх часописів. Тепер Фрондізі перейшов до протинаступу — б'є по пальцях. Звичайно, не робить це він власноручно. Президія проурядової партії, т. зв. непримирних радикалів, оголосила комунікат, у якому в досить гострому тоні таврує „легкодушність деяких політичних кол та часописів", осуджує „політичну методу, що намагається відібрати громадській опінії довір'я до конституційної влади республіки" і закінчує відповідним славословієм. Як ми вже згадували в одній із попередніх статтей, Фрондізі не реаґував на такого роду виступи проти нього.

13-го жовтня один тутешній щоденник дістав телефонічне інтерв'ю від провідника Фронту, Міра Кардони. Цей останній не вияснив ніяких сумнівів, заявляючи, що документів не передано з огляду на недовір'я до арґентинського міністерства закордонних справ. Отже, залишається нерозв'язане питання: чому провід Фронту втратив те довір'я щойно після того, як обіцяв видати документи. Вийшла зайва обида, яка прикро разить арґентинську національну гідність і може бути скапіталізована фіделістами.

Прот. В. Коваленко

40-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

23-го жовтня ц. р. минає 40 років, як волею українського народу Перший Всеукраїнський Православний Собор у Золотоверхій Столиці, в Києві, у предковічній святині св. Софії, скинув московські пута з рідної Церкви і утворив Українську Автокефальну Православну Церков.

Від 988-го року, коли український народ за князювання Володимира Великого прийняв християнство, наша Церква не мала нічого спільного з Москвою. Та історичні події довели до Переяславської угоди 1654 року, московські володарі цю угоду порушили і почали насаджувати скрізь свою владу, а все українське нещадно винищувати. Наша Церква була тоді в безпосередньому єднанні з царгородським патріярхатом. 1453-го року Царгород був завойований турками, і Москва використала великого везира, давши йому „три сорока соболиних шкурок та 300 червінців", щоб він примусив патріярха Діонісія відступити нашу Церкву Москві. Це було явною „симонією", річчю неправною І так наша Церква в 1686 році втратила свою незалежність і два з половиною століття перебувала під тяжким гнітом царського абсолютизму та безправства.

Проти цього неканонічного підпорядкування нашої Церкви Москві, підняв голос протесту відважний син українського народу, настоятель Софійського Собору в Києві, протоєрей Василь Липківський, і за його голосом пішло все свідоме й побожне громадянство, яке любило Україну, вірило своєму пастиреві і прагнуло, щоб Українська Православна Церква була незалежна від Москви.

Підготовча робота була тяжка, муравлина. Але скрізь, на всіх засіданнях і конференціях був отець Василь. Його розум та високоосвіченість були двигуном усіх справ, його енерґія наповняла зірних силою, його батьківське серце зогрівало їх вірою в перемогу правди.

Після великих зусиль, подолавши найтяжчі перешкоди, представники українського народу зібралися в Софійському Соборі на Перший Всеукраїнський Церковний Собор Духівництва та Мирян. По триденній горливій молитві та пості, обговоривши всі найважливіші справи, узасаднивши все правно в незабутній день золотої осени, 23-го жовтня 1921-го року проголошено відновлення Української Автокефальної Православної Церкви та її Ієрархії. На Митрополита Київського і всієї України висвячено отця Василя Липківського.

Закон про автокефалію нашої Церкви був проголошений ще урядом УНР 1-го січня 1919-го року, а царгородський патріярх Григорій VII 13-го листопада 1924-го року визнав автокефалію частини давньої Київської Митрополії, що знаходилась тоді під Польщею, і засвідчив, що акт 1686-го року, яким передано Українську Православну Церкву під Москву, був неканонічний. Наступник патріярха Григорія VII, Константин VI у посланні до всіх Церков Світу ствердив, що прилучення Київської Митрополії до Московської Церкви відбулося неправно.

Годі передати словами радість усіх, що були тоді присутні у Соборі св. Софії, на церковному подвір'ї та на майдані Богдана Хмельницького. Від глибокого зворушення рясні сльози текли з їх очей.

Радісна вістка про цю велику подію рознеслася по всіх закутках України. Всі хотіли вітати у себе свого Первоієрарха, який мужньо, не зважаючи на богоненависницьку московсько - большевицьку владу, навчав Христових Заповітів свій нарід у рідній, зрозумілій йому мові, бо рідна мова — шлях до Бога найкоротший. Це міг дозволити собі тільки справжній Апостол Правди, Великий Архипастир Отець Василь.

А тим часом большевики щораз ширше розгортали антирелігійну пропаґанду. Митрополита переслідували, арештували, але з огляду на його високий престиж і популярність випускали, і він, виходячи з в'язниці, знову проповідував Христову Істину. Коли все українське заганялося в підпілля, Митрополит з амвону закликав нарід об'єднуватись навколо Рідної Церкви, не піддаватися на сатанинські спокуси.

Хоч кордони України були вже замкнені, ідеї УАПЦ проникли в европейські країни та в Америку, і про Церкву, якої зверхником був Митрополит Василь, довідався цілий світ. Досить сказати, що коли б учасники Собору 1921-го року не звернулися до традицій Первісної Церкви Александрійської і роз'їхалися ні з чим, Української Православної Церкви не було б ніде. Божественна Благодать засіяла над УАПЦерквою.

Большевицька влада, яка спочатку ніби байдуже поставилася до УАПЦ, побачивши, якої великої прихильности набуває вона в народі, вдалася до провокацій і наклепів, щоб розвалити Церкву зсередини. Митрополита і всіх священиків називали „самостійниками", „націоналістами", „петлюрівцями", отже, в совєтському розумінні державними злочинцями.

Недовго раділи українські серця. Знову довелося їм огорнутися сумом: неміцні духом, застрашені погрозами, тортурами і нелюдським знущанням, заради жалюгідного існування, пішли на угоду з „сильними віку", і навіть почали розкладову роботу за вказівками ГПУ. Дальше життя УАПЦеркви і Митрополита позивається терновим вінком мучеництва, жертвою безбожної влади стає страдниця Церква. Але улюблений народом Митрополит не піддавався, — чимраз суворішим ставав він до себе, з ще більшою енерґією, не зважаючи на свій похилий вік, ставнася до архипастирських обов'язків. З його мудрих очей можна було читати: „Тяжко жити, але в муках також можна відчути хвилини радости та щастя, і це буває тоді, коли відчуваєш, за що терпиш".

Благородний, великий дух Митрополита, його глибока віра в українську правду і його тактовність приєднали до УАПЦеркви численних культурних та духовних діячів з усієї України. Біля нього гуртувались такі ревнителі Церкви Христової, як Олександер Ярещенко, Степан Орлик, Иосип Оксіюк, подвижник і аскет Микола Борецький, визначний полеміст, що з кожного диспута із „тихонівським" духівництвом (назва від імени патріярха московського Тихона), і з безбожниками виходив переможцем, Іван Теодорович, золотоустий благовісник Володимир Чехівський і багато інших.

Українська Автокефальна Православна Церква до втручання московських большевиків була, як єдина сім'я. „Володарі" рішили розбити цю скелю - сім'ю, забравши у неї батька. Коли всі засоби були вичерпані, а бажаного результату не досягнено, совєтські урядові чинники почали вимагати уступлення Митрополита. Під натиском влади в 1927-му році скликано другий Собор. Собор декілька разів посилав делеґації до большевицьких головачів, щоб дозволили Митрополитові залишитися, але були вони невблаганні. Так практично виглядав у них конституційний закон про невтручання влади в справи Церкви, про свободу віровизнання.

І от, за наказом агента ГПУ, Каріна, Митрополита запитали: „Чи вважаєте ви за можливе, в теперішніх умовах очолювати керівництво Церквою?" Митрополит відповів: „Христос будував Церкву не лише тоді, коли вільно було благовістити, але й тоді, коли страждав на хресті. Я вважаю керівництво Церквою за можливе при всяких умовах, коли на те буде воля Христа, воля Церкви". Це сказав Митрополит в присутності явного аґента ГПУ, Каріна, і багатьох неявних. Після цього ГПУ закликало до себе делеґацію Собору і категорично зажадало негайно Митрополита усунути. Делеґація повернулася, але ніхто не насмілився розкрити рота. Стояла мертва тиша. Митрополит стояв немов перед судом Пилата. Погляди всіх присутніх були звернені на нього. Дивилися на нього, не зводячи очей, і представники ГПУ. Напруження доходило до крайніх меж, як стверджують учасники Собору. І ось по довгій павзі Митрополит підвівся і його опанований, сердеч-

(Закінчення на стор. 3-ій)

О. Гайський

ЕВОЛЮЦІЯ Й РЕВОЛЮЦІЯ

(Репортаж з тенісових і плавацьких змагань на „Союзівці")

(1)

Якщо не враховувати металевих цифр, що сформувалися в шевченківські дати над пам'ятником Пророка в сторіччя його смерти, та приросту дитячого купального басейнику, — на Союзівці від минулого року нічого не змінилося. Будинки так же само ліниво приймають, відпускають лінивих вакаційників, дерева так само засобляють їх життєдайним киснем, голубий басейн і кольорові корти (два чорні - асфальтові, два зелені - бетонні й один жовтий - глиняний) з незмінною рутиною дають людським мощам необхідну рекреацію. З головного будинку незміненим жіночим голосом „закликається пана Данила Слободяна „зголоситися до найближчого телефону", два інші члени незломного тріюмвірату Союзівки, Володимир Квас і Берізка, будують, монтують і ліквідують всякі зайві „кваси". Коли мене определено до „мого" минулорічного будинку „Львів", мене привітала моя минулорічна кімната й те саме ліжко. Вечером на коротких хвилях дерев так само видавали свій концерт цвіркуни...

Без нього

А все ж одна помітна зміна в звичаєві заіснувала. На превеликий жаль, цим разом, мова не про здобуток - прибуток. Не стало на Союзівці її попереднього господаря, одного з тих, що придбали цю оселю Українського Народного Союзу — головного предсідника, сл. п. Дмитра Галичина...

Минулого року я стрінув був його вже в середу перед довгим кінцем тижня, перед Днем Праці. Розмовляв у вестибюлі головного будинку з інж. Дмитром Андрієвським з Канади.

А життя йде далі...

А тим часом життя йде далі і приневолює живих людей живе гадати. Нового предсідника УНСоюзу, Йосипа Лисогора, я стрінув на тенісовому корті, під час завзятющої партії з невідомим мені партнером. А дружина теперішнього „ґазди" на Союзівці, відома оперна співачка Марія Полиняк - Лисогір, активно підтримує другий союзівський спорт - плавацтво.

П'ятниця, після обіду, пройшла під знаком напливу, розташування й акліматизації змагунів. Знов же таки, в незміненому стилі: на глиняному корті інж. М. Лепкалюк по-спортовому „гандричиться" із своїм „заприсяженим ворогом", д-ром В. Соколовським з Шикаґа, ловці сенсацій оповідають про несамовиту форму Герлинського, Короля, Воробкевича й інших. Серед „старих" традиційно лянсується велика форма д-ра В. Гука. Клюбні „шпиги" КЛК що вспіли вже розвідати вильосування гор („Свобода", з видрукуваним льосуванням, не вспіла була тієї днини дійти на Союзівку) падькають над фактом, що один із „справжнього фіналу" олдбоїв, Гук або Соколовський, мусить „умирати" в півфіналі через химеру жорстокого льосування. Люся Друневич, з торонтонського „Львова", блистить на тренінґу шикарною „зовнішністю" і стилевим відручним ударом („бекгендом"), проте більшість спостерігачів сумнівається, чи ця спритна брюнетка виведе з ладу машину пані Стецик. Серед наших найменших чоловічого роду цікавість будять виступи „австралійця" І. Дурбака, якого сильно рекламувала американська преса горішньої частини стейту Ню Йорк (Сиракюзи, Ютика і т. д.). Пробним каменем його вміння має бути Андрій Попель з Клівленду.

Я особисто не можу мати претенсій до долі. На перше дання (яке я не конче мушу з'їсти...) дістаю радника Р. Дзеровича з Торонта. Далі, приходить Гук — але... „якось воно буде"... Шкодую, що друг Олег Лисяк не стартує (він заявив, що: 1. він не варіят і 2. тепер у нього вакації...) — ми могли зіграти фінал... якщо не за звання чемпіона олдбоїв, то хоч за чемпіонат нашої спортової журналістики.

Поступ і наука

На цьому місці, тобто на зовнішній обстановці турніру, всякі аналогії до попереднього року мусять обірватися і, забиратися геть із кортів. Якщо мова про саму гру, чи докладніше: змагунів — то переважна більшість із них змінила до непізнання своє орудування ракетою. Юначка Слава Павлічка, яка минулого року просто волочила за собою ракету, тепер має підручний удар — як у підручнику тенісу стоїть!.. Молоді кольоси, О. Лисяк і Я. Гук, орудують технікою і різнородністю ударів, які рік тому їм і в них (з погляду глядачів) нікому не снилося. На голову підросли змагунки як І. Купчинська, Т. Вишивана, І. Рожанковська, панна Л. Гук, що й казати про „середній стан", чи верхівку нашого тенісу. Навіть „старий" д-р І. Павлічка привіз собі „драйви", які в нього юньйорські надії на майбутнє збуджують. І хоч здасте собі справу з того, що це ще ніяке тверде золото, тільки нашвидкуруч наклеєна позлітка, що це лиш „позичена" зброя, недокована, яка в серйозному зударі сил неминуче розкришиться, розлетиться — радісний факт залишається фактом: наша молодь таки працює над собою і робить поступи, таки росте! В цьогорічному турнірі не було ні одного змагуна й ні одної змагунки, яких технічний багаж не уповажнував би до такого репрезентативного виступу! А кінцевий результат? Мій, Боже! На перемогу в змаганнях складається багато чинників і зовнішньої і внутрішньої натури. Якщо справу брати практично, більшість юних „поступовців" до цьогорічних змагань узагалі не повинні були ставати, бо турнір заскочив їх на півдорозі, де стара будівля гри в них була вже зруйнована, а нова ще не зовсім побудована, чи виправлена. Але, яка різниця? Всі ці юнаки й юначки мали змогу переконатися про дві великі правди: 1. що вони ступили на правильний шлях розвитку і 2. що один чи два солідні вдари перемоги ще не дають; що для цієї мети треба ковану нашвидкуруч зброю перековувати - гартувати ще „ен + 1" разів, поки вона не стане справжньою зброєю і що навіть така зброя ще не запевнює успіху, якщо її власник не знає, коли й як її вживати й, якщо разом з нею не зуміє насталити - загартувати своїх нервів і свого характеру. І ще одна наука: не всім суджено бути в тенісі найкращими з найкращих.

(Далі буде)

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

Д-р Роман С. Голіят

НА МНОГАЯ ЛІТА ВЛАДИКО

(У 70-річчя Архиєпископа Кир Івана Бучка)

1-го жовтня минуло 70 років з дня народження українського католицького Архиєпископа Кир Івана Бучка.

Архиєпископ Іван Бучко

Заслуги Кир Івана перед церквою і перед українським народом винятково великі. Владика розбудовував українську церкву, захищав своїх братів переслідуваних під час польської пацифікації в 1930 роках, опісля як очевидець переслідуваних українців на західньо-українських землях польськими властями звітував відповідним чинникам в Римі та намагався всіма засобами прийти з допомогою жертвам польського організованого терору.

Перед другою світовою війною Владика залишив Львів і виїхав на канонічну візитацію українських церков в Латинській Америці, де намагається упорядкувати відносини в церковних громадах, а також запевнити їм відповідний церковно-правний статус у відношенні до церковних і світських властей. Зокрема в Арґентині нерадо погоджувалися на розбудову української церкви на південно - американській території, але особистий вплив Владики переміг і згодом там українська католицька церква розвивалася без перешкод, і сьогодні маємо там окрему українську дієцезію. Його невтомні зусилля у висліді дали завершення нашої церковної Ієрархії по всіх континентах.

Друга світова війна застала Владику на американському континенті. На короткий час Владика затримався в ЗДА, в 1940-му році призначений був на єпископа - помічника Филаделфійського екзарха Кир Константина Богачевського, став парохом Ню Йорку, притягаючи до цієї парохії значне число вірних, бо Його, з глибоким релігійним та національним змістом проповіді, мали великий вплив на парохіян, а навіть і на особи інших віровизнань. Переїхавши в 1942 р. до Риму, Владика розгорнув там надзвичайно корисну діяльність. Він став на захист вперше чергу українських полонених, українців, без різниці на їхнє віровизнання, — охороняючи всіх перед примусовою репатріяцією на „родіну". Архиєпископ Скитальців не перестає ніколи клопотати Апостольський Престол про положення нашої Церкви у вільному світі і на Батьківщині. Коли став він Апостольським Візитатором (1946 р.) українців в Західній Европі, Владика невпинно відвідував українських поселенців по всіх европейських країнах. Він ознайомився з їхнім життям, і допомагав їм всіма можливими засобами. Крім того він став справжнім меценатом української науки та культури. Допомагає українським вченим та студентам, фінансово піддержував українські високі школи. Владика висилав велике число українських студентів, (і то не лише католиків), на студії до багатьох держав світу. Він допомагав всім, хто лише цього потребував.

Владика в короткому часі звернув увагу чужинецького світу на свою діяльність. Під час його візитацій скитальців в Німеччині і інших країнах, його вітали не лише українські католики, але й православні, а також і інші національності, включно з представниками місцевого німецького чи французького, населення.

Тому не диво, що Український Вільний Університет, з яким Владика був у найтіснішому зв'язку, він же був головою Кураторії УВУ, вважав за честь надати Владиці ступінь почесного доктора. Дня 5-го березня 1949 року урочиста промоція відбулася в одній із заль Українського Вільного Університету. Тогочасний Ректор УВУ, проф. Юрій Панейко в своїй промові ствердив „невсипущу й жертвенну працю та велитенські заслуги Кир Івана для Українського Народу на церковно-релігійному, харитативному та освітньому полі, — працю, яка своєю далекосяглістю набула історичного значення і висунула нашого достойного Пастиря на чільне місце в історії українського народу і в історії Української Католицької Церкви". Зосібна підніс промовець повне зрозуміння доброзичливе устосування Кир Івана, до Українського Вільного Університету.

Автор цих рядків був наочним свідком, коли в одному баварському місті представники балтійських народів вітали нашого Владику. Вони запитували його про великі справи, зв'язані з їхніми країнами й поселенням станом у них. Всі хотіли знати, як Апостольська Столиця думає допомогти сотням тисяч скитальців, які в перших повоєнних місяцях опинилися на чужині, не знаючи, що принесе завтра, чи примусову репатріяцію, чи, може, переселення до інших країн. Всі вони знаходили в Владиці свого опікуна й дорадника.

Владика Кир Іван Бучко народився дня 1-го жовтня 1891-го року в Германові біля Львова. Вчився у львівській академічній гімназії, згодом студіював богословію в Римі (1911 до 1915), висвячений 1915 р. доктором богословія став 1922 р., був ректором Малої Семінарії у Львові; 1929 р. номінований на титулярного єпископа Кадї й помічником Митрополита Шептицького. Бувши єпископом-помічником, розгорнув широку організаційну діяльність у ділянці архиєпархіяльної адміністрації, піднесення релігійного життя вірних, активізації католицької молоді (Українська Молодь Христові — 1933 р., Католицька Акція); постійний учасник конференції єпископату, міжнародних конгресів.

В 70-річчя народин нашого Достойного Владики бажаємо йому многих-многих літ, для дальшого батьківського піклування українцями поза межами Батьківщини, для добра нашого народу й Церкви.

IВАН КОЗАК — Бріджпорт, Коннектикат,
зложив на будову пам'ятника Т. Шевченкові
у Вашингтоні — суму $23.00.
яку дістав, як дар від членів парохіяльного хору, з нагоди свого 75-літнього ювілею.

40-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ний голос залунав під склепінням Святої Софії:

„Чого, злякалися? Чи не знали раніше, куди і для чого йшли? По нашій вірі Бог послав нам хвилеву радість духового відродження, але за непевердість нашої віри Він посилає нам випробування. Хто могутніший за Бога? Кого, крім Нього, маємо боятися? Боятися може той, хто не вмів у Божій Правді нашої правди, боятися може той, хто ради втіхи тіла готовий загубити душу. Боятися може той, з кого впало зерно диявольської спокуси. Не біймося, хто служить Богові і любить свого брата. Не біймося, хто щиро хоче спасти свою душу. Не біймося і відганяйте сумнів. Коли наша справа правдива і угодна Богу, ніхто нас не переможе. Не звертайте на побічні шляхи, не подражуйтеся на блудні манівці. Тільки відкритий і простий шлях є найближчий до Бога. На Нього наше уповання. Йому слава, честь і поклоніння..."

Ці слова й донині вражають своєю силою. Більшість духовних і мирян, що були на Соборі, пішла за тими словами. Вони разом з Митрополитом освятили нашу Церкву своєю кров'ю і засвідчили віру в Христову правду. Всі ці страстотерпці Української Автокефальної Православної Церкви заслужено увійдуть з пам'яттю праведників в історію нашої Церкви, є для нашого народу святим прикладом.

Наступник Митрополита Василя, Микола Борецький, був гідним свого попередника. Очевидно, він також не сподобався безбожницькій владі і першим прийняв мученицьку кончину в північних тундрах.

Митрополита Василя за час керування його Церквою арештовувано п'ять разів — 1924, 1925, 1926, та 1927 років. Останній раз забрано його за кровожадного ката Єжова, у 1937-му році, і після того не стало великого патріота і відважного архипастиря. Життя його і праця повинні стати для нас провідною зорею, стимулом боротьби за волю свого народу, символом непорушності віри. Не стало Митрополита, його собратів Єпископів, духівництва, сотень тисяч вірних, але УАПЦерква живе, бо вона — невмируща, як невмирущий український народ.

У день сорокаріччя УАПЦеркви схилімо свої чола перед світлою пам'яттю Митрополитів Василя та Миколи, всіх тих, що загинули з ними, і вознесімо молитви за вічний спокій їхніх душ. Жертв, що їх зазнала наша Церква, не забуде український народ ніколи. А життя і праця мучеників - страстотерпців за Українську Церкву завжди будуть яскравим прикладом для наступних поколінь.

● **Князь Філіп Еденбурзький**, чоловік королеви Єлисавети II, дуже гостро натаврував на бенкеті одної корабле - будівельної компанії англійських промисловців за їх недбайливий підхід до проблем виробництва і розподілу. Особливо він картав їх за недотримування терміну достав і за легковажне відношення до міжнародної конкуренції на закордонних ринках збуту. У зв'язку з цим пригадують різкий виступ кол. короля Едварда VIII, тепер князя Віндзору, проти вугільних магнатів за їх байдужість до нуждених мешканевих умов їхніх вуглекопів.

✝

З краю наспіла сумна вістка,
що 22-го травня ц. р. померла в Коломиї —
учасниця Української Галицької Армії —
б. учениця гімназії С.С. Василіянок
у Львові,

сл. п. Марійка ЯВОРСЬКА

яка була раненою
в рядах УГА — ГУГА — в обороні Золотоверхого Києва, під час боїв з польськими шволяжерами й уланами II-ої польської армії, в травні 1920 року.

Покійну поховано 24-го травня ц. р. в селі Воскресінці, б. Коломиї.

До останнього віддиху свого життя Покійна залишилась вірною свойому Українському Народові.

В глибокому смутку:

Брати: ТЕОДОЗІЙ — чет. УГА, б. УСС
ЗЕНОН — майор, б. хор. УСС
ХРИЗАНТ — б. хор. УСС

З НАШИХ БУДНІВ

БЕЙЗБОЛІЯ

Коли сім чи вісім років тому я отримав американське громадянство, один із моїх тут народжених свояків сказав:

— То ще нічого не означає, що тобі дали цей папір. Справжнім американцем станеш аж тоді, коли будеш в автомобільному ексиденті і підеш хоч раз подивитися на бейзбольний матч.

Перша передумова сповнилась вкоротці після того, коли я вертався з земляками з пікніку пана Мариновича і злегка розбився на „скайвеї" Пуласького. На здійснення другої передумови довелося ждати ще пару років, аж до історичного для мене дня 4-го жовтня ц. р., коли я вперше в своєму житті опинився на стадіоні „Янків" в Ню Йорку, щоб бути свідком „Світових Серій" бейзболу за 1961 рік. Чому ці серії називаються „світовими", того я докладно не знаю, бо ж насправді бились за чемпіонат дві американські команди, одна з Ню Йорку, друга з Синсинаті. Однак... Ну, але наш Конгрес Вільної Науки теж називався „Світовим", хоч засідали на ньому переважно вчені мужі з Ню Йорку, Ньюарку, Филаделфії та дехто з Торонта.

Розуміється, я не пішов би на той бейзбол, якби не знайшовся шляхетний меценат в особі інж. Мирона [illegible], який, знаючи мою слабість до цього спорту, зафундував мені два „тікети" на перший і другий день змагань. До речі — за досить солену ціну, так, що я сидів між якимись достойниками в горних [illegible] і з грубими сигарами в зубах, що з вигляду трохи нагадували деяких типів із кримінальних фільмів — „мефі"... Хоч колись не були цілком порядні люди, коли не всі, то принаймні половина з них.

Про хід і вислід „Серії" вже писала „Свобода", яка в цьому році з подивугідною точністю звітувала про ці справи, і я не багато можу до нього додати. Втім, на бейзболі треба розумітися, як на кожній іншій грі, а я ще не зовсім розкусив цей спорт, може саме тому, що в Краю погано грав у „кіч". Є факт, що бейзбол це не тільки американський національний спорт, але й добрий бізнес, коли тобі на один матч прийде 65 тисяч народу, а найдешевший квиток коштує [illegible] долари... А були такі вар'яти, що платили по 50 і 100 долярів за один квиток — на чорному ринку!

Моїх дорогих приятелів з УСК-у і „Тризуба" хочу [illegible] американізацію, на [illegible] тут заспокоїти, що мій [illegible] погляд... [illegible] бейзболом [illegible] означає того, що я [illegible] ком скрипка і [illegible] наного м'яча. А [illegible] патріоти, які [illegible] майже за національну [illegible] ду! „Що?.. Ти ходив [illegible] бейзбол?.. Ну, ти вже [illegible] плетно замериканізувався!" — сказав з обуренням один мій земляк. А [illegible] він грає на біржі і що [illegible] роки міняє автомобіль —

З бейзболу я виніс одну моральну науку: як добре, що наші футболісти не конкурують [illegible] так [illegible] макогонами, що ними так славно вимахують [illegible] Менцелі. Меріси [illegible] ноги! Якби так нашим [illegible] хлопцям дав [illegible] зброю в руки, то не залишився б живим жаден суддя — ні з Німецької, ні з Американської Ліги!

Ікер

ЗВЕРНЕННЯ

В неділю, дня 8-го жовтня 1961 р. відійшов від нас у Вічність, один з найвизначніших сучасних українських композиторів на еміграції

сл. п. Микола Олексійович ФОМЕНКО

Його смерть спричинила незаступиму втрату для українського народу, а зокрема для нашої культури. Все своє життя Покійний присвятив музиці: був автором опер, симфоній, камерної та вокальної музики і всі його твори напихані щирим українським духом. Життєвий і творчий шлях сл. п. М. Фоменка закінчився. Його тлінні останки спочивають в свіжій ще могилі на українському кладовищі в Бавнд Бруку, а цінна спадщина лежить в опечатаній тепер майстерні Покійного та вичікує своєї долі. І так, з метою вшанувати пам'ять Покійного композитора, створився Окружний Громадський Комітет, який поставив собі завдання: видання збірки його творів, монографії та поставлення пам'ятника на Його могилі. (Див. „Свобода", ч. 193).

У зв'язку з цим, до нас почали напливати грошові пожертви від Українських Товариств та Організацій і від окремих Громадян. Подаємо перший список жертводавців:

Дирекція УМІ в Америці	$25.00
УМІ Школа в Ню Йорку	25.00
Літ.-Мистецький Клюб в Ню Йорку	25.00
Режисер Йосип Гірняк	25.00
Окружна Рада СУА	20.00
Об'єднаний Ком. Укр. Орг. в Ню Йорку	20.00
П-ні І. Савицька, Филаделфія, Па.	20.00
п. В. Цісик	20.00
Д-р І. Соневицький	20.00
П-ні Р. Темницька	10.00
П-ні М. Савицька, Ню Йорк	10.00
РАЗОМ	$220.00

Для зміцнення цієї акції, звертаємося однак з проханням до всього Українського Громадянства на еміграції, щоб щедро жертвували на цю шляхетну ціль, пересилаючи грошові пожертви, на адресу:

SELFRELIANCE
98 Second Avenue — New York 3, N. Y.
Конто 2515 (Фонд Фоменка).

щоб цим робом зберегти цінну творчу спадщину Покійного та передати її майбутнім поколінням.

ЗА УПРАВУ
ОКРУЖНОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ:

Володимир ЦІСИК, голова — д-р Ігор СОНЕВИЦЬКИЙ, секретар

Спорт

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" НЮАРК — ПЕРЕМАГАЄ!

„Скате ФК" і „Чорноморська Січ" 1:4 (0:4)

Нюарк, 8 жовтня 1961 р. — Дуже важливі дві точки здобула „Чорн. Січ" в чергових першенських змаганнях на виїзді в м. Карні з місцевим клюбом „Скате". Завдяки цій перемозі наша дружина перебрала провадження А-кляси — Футбольної Ліги стейту Ню Джерзі. До цих змагань „Чорноморська Січ" виступила в складі: Гевко, Саварин, Жолудко, Брус, Бояпівський, Понось, Донель, В. Каздоба І, Фіоріло, В. Каздоба II, Кіралі, Паук і Герловський. — Ворота здобули: Донель 8 хв., Фіоріло 14 хв., Паук 21 і 25 хв.

Вислід цих змагань „Чорноморці" устійнили в першій півгрі, маючи гнітучу перевагу над суперником. Усі 4 ворота наш напад здобув з гарних технічних заграпь. Головними стрільцями тим разом були обидва крайники — Паук 2 і Донел 1.

Значно слабше заграла наша дружина в другій половині, а головно напад, який не зумів викінчити ряд акцій під воротами суперника. Завдяки залізній обороні і диспонованому воротареві Гевкові, суперник зміг здобути одні одинокі ворота гри з вільного.

В другій півгрі шкоти грали більше агресивно, подекуди навіть брутально, що частинно спричинилося до обниження рівня гри.

„Чорноморська Січ" (Юньйори) — „Лейді оф Фатіма" (Юньйори) 3:2.

Табеля гор „Мейджор Ліґи" Ню Джерзі А-кляси в дні 15-го жовтня 1961 р.

	Точок	Воріт
„Чорн. Січ"	5:1	12: 6
Марітімо СК	4:0	7: 1
Рома СК	4:2	12: 7
Айріш Ам.	3:3	7: 2
Чіп Ін	2:2	2: 2
Петерзон Д.	2:2	4: 8
В'єла СК	0:4	2: 9
Шкоти	0:6	2:13

О. Твардовський

„ТРИЗУБ" — „ЮРИК" 6:1 (3:1)

По професії Тоні Юрик, — це власник фірми транспорту вантажними автами, а по гонорі це голова професійної ліґи, що має одну „ґабі": це копаний м'яч. Але „ґабі" коштує гроші і п. Тоні солено доплачував у роках слави клюбу. Бо від 1952—56 року Юрики робили честь Филаделфії. А після цього, або не схотів, або не мав звідки платити і кращі змагуни відійшли. Один з них це Лефті Дідріксен, що добре боронив твердиню воріт „Тризуба". У вислід цього за минулий сезон Юрики цілий час носили червону ліхтарню, здобувши всього три точки на 28 можливих і програли всі п'ять змагань на біжучий сезон з великою різницею воріт. Отже жертва певна.

Але як у хвилині 8-ій, підкріплені Юрики провадили один до зера і через контуження Яковина, Рач та Ілай не грали, а ослабленому трьома новими змагунами у нападі та одним на помочі акції не клеїлись, симпатикам „Тризуба" знов приходилося чорне маре во прогри як з Юксами з Ню Йорку. Бо тиждень раніше і Гакоа заледви виграли 2:1.

І справді Юрики забули підрядну ролю і грали рівнорядно з мистцями. Врівнання прийшли аж 15 хвилин пізніше, коли здавалось, що вже і не прийде, а до половини знаменитий воротар „Юрика" витягнув ще два баняки з сітки.

Друга половина мала зовсім змінений вигляд. За виїмком якої чверть години, це була гра кота з мишею, в якій напад „Тризуба" „йшов". Відзначився в ньому Верба на центрі, що із трьох ним стріляних воріт, прецизно загнав два головою. Питання, як цей напад функціонуватиме проти сильних дружин, покажуть чергові змагання. Суддя Мк. Лін робив враження, що він є функціонарем юнії п. Джіммі Гоффи: фаволі зроблені Юриками свистав, на здивування глядачів, проти Юксів, перечачивши також дві одинадцятки.

А заки вийшли Юкси на нерівну мураву, то в передзмагу вищої дивізії аматорів українці побили мадярів (в чисто національному складі) 4:2. Проти себе грали 4 змагуни, що раніше боронили ті самі кольори: брати Варги з мадярської та Герасим і Куденко, що вийшовши з війська приходить до старої форми, з української сторони. Наша оборона була фактичним ключем побіди, бо ліквідувала спроби проривів противника у цій фер відбутій грі.

Ф. Лукіянович

Вільямс конферував з альжирсько-арабськими націоналістами

Туніс. — Асистент державного секретаря Менен Вільямс, який від довшого часу знову подорожує по Африці, був на „діловому обіді" в туніського міністра закордонних справ д-ра Садока Мокаддема, куди запрошено також міністра закордонних справ альжирсько - арабського закордонного революційного уряду Саада Дахляба і міністра інформації Мохаммеда Язіда. З Вільямсом був також американський амбасадор в Тунісі Волтер Волмслі. Зустріч тривала три години. За газетними твердженнями, американські дипльомати найбільше цікавилися станом французько - альжирських контактів і майбутніми взаєминами між Альжиром та Францією. Альжирсько - арабські націоналісти буцім - то заявили, що вони самі найбільш заінтересовані у тісній співпраці з Францією. Це була перша зустріч високих американських державних урядовців з альжирсько - арабськими націоналістами, які все ще ведуть партизанську війну проти Франції, бо французький уряд був засжди дуже вразливий на тому пункті, щоб ніхто з союзників Франції не стрявав в її „внутрішні справи". Нові французько - альжирські переговори мають початись в найближчій майбутності. Тим часом і в Парижі і в альжирських містах, особливо в Орані, відбулись криваві арабсько - французькі заворушення. В Орані юрба молодих французьких націоналістів вбила чотирьох мусульман, багатьох поранила й понищила багато арабських крамниць. У відплату відбулись арабські протифранцузькі демонстрації. В Парижі 10.000 альжирських арабів демонстрували проти проголошення поліційної години тільки для альжирців.